

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

МИ

ПЕТАР I

по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

На предлог Нашег Министарског Савета, а на основу члана 54. Устава, овлашћујемо Председника Нашег Министарског Савета, Нашег Министра Иностранних Дела, да у Наше име, читањем овога Указа, отвори седнице Народне Скупштине, сазване у први редован сазив Указом Нашим од 20. септембра ове године, на дан првог октобра 1906. год. у Београду.

Председник Нашег Министарског Савета, Наш Министар Иностранних Дела, нека изврши овај указ.

4. октобра 1906. год.
у Београду.

ПЕТАР С. Р.

Председник

Министарског Савета,

Министар иностраних дела,

Ник. П. Пашић С. Р.

Министар

просвете и црквених послова,

Анд. Николић С. Р.

Министра правде,

Д-р. Мил. Р. Веснић С. Р.

Министар војни,

генерал,

Р. Путник С. Р.

Министар финансија,

Д-р Л. Пачу С. Р.

Министар

унутрашњих дела,

Стој. М. Протић С. Р.

Министар

народне привреде,

К. Стојановић С. Р.

Министра грађевина,

Ј. Станковић С. Р.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I, на предлог Министра правде, а по саслушању Министарског Савета, решено је, да се:

Петар Одавић, секретар друге класе Касационог Суда, који је на овај положај постављен као инспектор треће класе Министарства унутрашњих дела, указом од 30. јуна ове године, врати на свој ранији положај инспектора треће класе, према решењу Државног Савета од 30. августа ове године Бр. 5330.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, а на основу § 70. закона о чиновницима грађанског реда, решено је:

да се Петар Одавић, инспектор треће класе Министарства унутрашњих дела стави у стање покоја с пенсијом, која му по годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 4. октобра 1906. г. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ПИЈАНАЧКА ЉУБОМОРА.

I.

У низу оних знакова душевне депривације, која прати хронично пијанство или хроничан алкохолизам (Alcoholismus chronicus), често се јавља и *тишка љубомора*. Махом је то љубомора мужа према својој жени или љубазници, а врло се ретко дешава, да је и обрнуто.

Ту интересантну појаву патолошке природе истакао је нарочито Насе (Nasse), а и други психијатри новијег Доба (Krafft-Ebing, Kraepelin, Noche, Forel, Cramer, Delbrück, Heilbronner и т. д.) описују је као сасвим обичну карику у ланцу клиничких знакова душевног растројства код хроничних потатора. Истина је, да се она по гдекада јавља и као пратилица других

врста душевне поремећености — н. пр. код разних сенилних (старачких) дегенеративних промена — али су то већ много ређи случајеви. А и кад се јави, обично није тако јасно изражена као што је то случај код хроничног алкохолизма.

Љубомора је и код душевно нормалних и потпуно здравих људи врло честа појава — ваљда с тога, што је она веран израз саме природе људске. То је управо онај урођени атавистички остатак оних егоистичних покрета, који су се од вајкада снажно истицали међу мушкарцима (ређе међу женама) готово у целом животињском царству, кадгод је долазило до супарништва и сукоба у полној љубави. Обузет афектом полног прохтева мужак суревњиво брани своја права на своју женку или на читав чопор њихов, и очајно се бори свом снагом, свим средствима и начинима, да само одржи првенство или савршену победу над својим супарницима. Ту борбу виђамо ми међу животињама сваки дан, и она се по гдекада јавља у тако заоштреним и озбиљним облицима, да дође до коначне истраге једне или друге стране — т. ј., да у њој један од супарника и живот изгуби.

Таке исте појаве сусрећемо и међу људима. У страсном љубавном заносу обузме по гдекада и човека љубомора, и то махом таквом елементарном снагом, да за неко време савлада, потисне или угуши све друге покрете душе његове, и у њој се, тако рећи, зацари. Неодољивом снагом гони га кроз читаву скалу најразноврснијих емоција и афеката: — од најоданије љубави и најсублимније нежности до душманске и самртне мржње, или животињске суровости и бруталности. Гдекада га доводи до ивице афекта: до очајања, „беснила“ и „лудила“, у коме већ не зна собом владати. За то ваљда и нема мука, које тај афекат људима није задавао; за то ваљда и нема ни једне погрешке, ни једне кривице, ни једног ниског и срамног дела, ни једног злочина, које човек, „заслепљен љубомором“, није већ учинио. Повесница је пуна примера те

врсте; књиге и новине нам доносе сваки дан нова чуда у томе правцу; и што је силнија љубав, то су страшније и замашније последице љубоморе. Док је мори само сумња, дотле ће љубоморна особа употребити свако средство, не би ли се о самој ствари уверила — лукави, лаже, обмањује, претвара се, вара, потвара, подмеће, трпи, вреба, прислушкује итд.: — а кад мисли, да јој је њено право и достојанство доиста повређено, онда већ нема граница страсним изливима душе њене: — онда така особа дође у стање, у коме се ни од чега не стиде и не гнуша; ни од чега не преза. У том афекту управо „заслепи“, и учиниће и оно, што иначе никад не би ни другоме одобрила, а камо ли сама извршила. Учиниће шта више и оно, што је њеној обичној природи из основе противно. Тако ће н. пр. така особа срамотити и себе и своју породицу, књиће, мучиће, злоставиће своју жену и децу итд., а дешава се и случајева, где у таким приликама дође и до убиства или самоубрјстава.

Према томе сасвим је јасно, да је љубомора један од настрашних и најопаснијих афеката човечје душе, и „један од најиздашних извора трагике и несреће у животу човечјем“ (А. Форел).¹ Класичан пример те трагике даје нам Шекспиров Отело. Он бескрајно љуби своју Дездемону, али му сумња у полну верност њену раздира душу све дотле, док не дође до катастрофе: док својим рукама мучки и немилостиво не удави своју љубвену а исправну жену.

По себи се разуме, да ће *таки* и слични сукоби у животу људи чешће бити предмет судског ислеђења, било грађанске, било кривичне природе, те да ће тако подједнако занимати и правнике и лекаре. У свима тим приликама зависиће нарочито од правилне процене психичких момената, како ће се такав спор решити. Ваља увек на уму имати, да је у питању један од најсилнијих афеката људске природе и његов утицај на свест и вољу човекову, па то је онда тачка, око које се цео спор окреће. Обично је, да се кривице, учињене у афекту оправдане љубоморе, и по обичајном праву и по судској пракси (нарочито пред поротним судовима) блажије пресуђују, а то је сасвим и оправдано. У афекту љубоморе и нормални, баш „сређени“ људи брже и енергичније приступају извршењу онога, што им тренутни утисци диктују, те, тако рећи, махом преухитре и слободну вољу и хладно размисљање. И не дођу управо до онога, што се зове разбор и самоопредељење.

Слично па ипак у неколико различно односе се и појави код *патолошке* (болесне) *пијаначке љубоморе*. С тога су и они од великог интереса и за правнике и за судско-медицинске експерте. И они се истичу као веома снажни афекти душе, а како је она код пијанца махом дефектна, или бар ма у ком правцу алтерисан, то ће и отпор њен према том афекту и његовим изливима бити непотпунији и

безуспешнији. Према томе ће љубомора код пијаница још чешће бити предмет судских спорова и судског ислеђења.

Под именом *пијаначка љубомора* (у немачком: „Der Eifersuchwahn der Trinker“) разуме новија Психијатрија сасвим неосновану, *управо уображену и само на болесним појавама или погрешним релацијама и опажањима утврђену сумњу мушкарца у верност своје, у полној љубави сасвим исправне жене или љубазнице*. Истина је, да и душевно интактне особе могу бити љубавном страшћу толико занешене и заслепљене, да и без икаквог стварног повода и основаног разлога сумњају у верност својих исправних жена, па да тога ради и себе и своју околину непрекидном љубомором муче: — али су то већ много ређи случајеви. Сем тога су они махом таке природе, да их је по гдекада ласно познати и од пијаничке љубоморе разликовати. Теже се у том питању тачно оријентовати само у оним случајевима, где би нпр. ноторан пијанац доиста имао неких сасвим објективно оправданих разлога да сумња у верност своје жене или љубазнице. У таким приликама могло би бити спора о томе, у колико је појава љубоморе код пијанца потекла баш из тих тачних посматрања и основаних разлога, а у колико је она само израз поремећеног душевног стања његовог. Где се стеку таке прилике — а оне нису тако ретке — мора се решењу спора приступити с особитом пажњом и обазривошћу. И судско-медицински вештак и правник морају при процени таких случајева обратити особиту пажњу свима околностима, које би могле послужити, да их баш у том правцу расветле.

И ако је пијаначка љубомора, у главном, чиста самобмана, ипак се не би смело рећи, да она нема никаквих *стварних ослонаца*. И она има неке, и ако у ствари љубаве веза са приликама, у којима постаје. *И она није управо чиста фикција болесног мозга пијанчевог*, него производ стварних односа са поремећеним душевним стањем пијанчевим. И њен постанак има стварног повода, а ево како.

Као што је познато, хронични алкохолчари *падају у етичком погледу* из дана у дан све дубље и дубље, и дођу најзад до тога, да сасвим занемаре и себе и своје најсветије дужности: — да напусте и оно, што су некада високо ценили и страшно љубили — кућу и породицу, жену и децу. У том стадијуму своје болести живе они једино и искључиво само још за своју ниску страст. Све жеље и радње њихове, управо цео живот таких пијанца, има само једну мету: тражи задовољења свом страсном прохтеву за пићем, а тај прохтев је тако снажан и неодољив, да најпосле савлада све друго, и од најбољег мужа и најбрижнијег оца учини перазмишљен, саможив, туп, неосетљив и суров створ, који по *сваку цену* хоће да задовољи само своју одвратну страст. По себи се разуме, да ће у тој тежњи његове жеље и радње врло често доћи у озбиљан сукоб са оправданим захтевима и битним интересима његове породице и најближе околине; у првом раду

његове жене и деце. А ако то потраје, онда ће се у тим честим а све оштријим сукобима мало по мало губити они осећаји љубави и оданости, који срећну породицу везују, а тиме љубавити они тешњи и интимнији односи између мужа и жене, оца и деце. У таким приликама и најбоља и највернија жена, која свога мужа доиста искрено и одано љуби, неће — управо не може — бити моралом толико узвишена а карактером толико снажна, да никада и ни чим не покаже, колико је том гадном и ниском страшћу свога мужа поколебана у поштовању, оданости и љубави према њему. Она се и при највећој опрезности ма кад, и ма на који начин мора издати, да јој је та мужевљева страст несносна и одвратна, па с њом и он сам. А где већ до тога дође, да муж осети, како је ма у ком погледу својој жени несносан и одвратан, ту онда није већ далеко ни време, кад провала између њих двога постаје све дубља и дубља, а заједнички живот све несносији и несноснији. Жена према таком мужу постепено хладни и у полној љубави, па не потраје дуго, а њој су и његове нежности несносне и одвратне, и она их почне равнодушно и нерадо примати, или баш и очигледно избегавати, гдегод је то могућно... А та хладноћа жене према мужу (*frigidity uxoris*) изазове онда у пијанчевој и онако поремећеној души непоколебљиву сумњу, да свему томе мора бити узрок нека трећа особа, јамачно какав љубазник женин.

Сумњу у верност женину потхрањује по гдекада и та околност, што већ *сам пијанац својим неуредним животом ствара у кући и породици таке прилике*, да брачни односи и не могу бити искрени, отворени, чисти и јасни, него се морају помутити. Пијанац је махом по цео дан у механи, крај казаница, на слави, на даћи, у сватовима и т. д. — дакле понајвише ван куће — он по читаве ноћи пије и банчи; он по неколико дана тумара, да по скуповима, састанцима и панађурима бекрија — а и не стара се, ко ће му међутим домаће и пољске послове урадити; ко ће му кућу и породицу заштићавати и бранити; ко ће властима одговарати; шта ће му млада жена и нејака деца радити итд. Да и не помишља на превару и неверство у полној љубави, жена ће и против своје воље и против свог бољег убеђења *морати иотражити неку мушку главу*, која ће јој мужа у томе замењивати, да бар кућа не пропаде. А чим то учини, ма било и са каквим сродником, изазваће код мужа још више ону сумњу, која се већ и онако у души његовој залегла и развредила. Он ће у том односу своје жене с другим мушкарцима — нпр. с оучухом, с девером, кумом, рођаком, суседом, пријатељем и другом из детињства итд. назирати издајство и брачно неверство, па ће мучити и себе и њу неоснованом љубомором.

Још лакше се јавља та сумња код алкохолчара, ако се због пијанства или љубоморе изроде таке несугласице и разлике између мужа и жене, да их *суседи и пријатељи морају мирити и расиривљати*. У таким приликама сваки ће,

¹ August Forel: „Die sexuelle Frage.“ — München; 1905, Seite 108.

наравно, бранити слабију и праведну страну — јадну жену — и заложити се за њу против пијанца, па ако то учини онај сусед и пријатељ куће, који је пијанцу већ и онако сумњив, да жени против њега „помаже“, онда тек његова љубомора добије нове и издашне хране. Нарочито ће пијанца раздражити и у њему сумњу још боље утврдити, ако му сама жена од његових покура и насиља потражи заштите код ког мушкарца или баш и код власти; ако се у својој несрећи другоме повери и потужи; или ако се од његовог зулума из страха у туђу кућу склони... Шта више: сумња у неверство жене ће се код пијанца и онда појачати, ако и деца буду заједнички с матером недела свога оца осуђивала и своју мајку од њих заштићавала и бранила. Пијанца ће по својој болесној заблуди у том природном споразуму и савезу деце и матере назирати и опет неку заверу против њега; неко издајство своје жене. Природне одnose између матере и деце тумачиће као вешто удешене сплетке, и тражиће у њима непрестано оно, што њега мучи: уображено неверство женино.

Али најјачи ослонац сумњи пијанчевој, да му је жена неверна, изводи он махом из саме мене у полним односима његовог брачног или ванбрачног живота, а тим менама је опет он сам крив. Као што је већ познато, пијанство слаби и сатиру полну способност мушкарца — тако, да је хронични алкохоличари често деломце или баш и сасвим изгубе. Према томе пијанци махом у брзо полно ослабе и толико изнемогу, да ни квалитативно ни квантитативно не одговарају својим брачним дужностима — бар не у оној мери, као што то чине нормални мушкарци. Обично је, да у трезном стању врло ретко и показују праве полне прехтеве (*libido sexualis*) према жени, а кад их опет пиће у толико раздражи, да им се по гдекада и „жена прохте“, онда су обично тако полно неспремни и немоћни, а у извршењу тако развратни и гадни; тако немилостиви и брутални: да јадну жену само узалудно муче, понижавају, злоставе и телесно упропашћују. По себи се разуме, да се жена у брзо такве љубавне усладе засити, или управо толико заплаши, да свога мужа, ма како му иначе била одана, почне избегавати. Муж то, наравно, кад пре кад после, осети, па онда из тих појава изводи погрешан закључак, да га жена само за то неће, што је другога нашао.

(наставиће се)

Д-р М. Јовановић-Батут

НОВ КРИВИЧНИ ПОСТУПАК ЗА ИТАЛИЈУ

(СВРШЕТАК)

У другој књизи пројекта, која је подељена на четири главе, говори се о важности *информационих аката који претходе истрази*, затим о *различитим облицима, процедуре, о слободи окривљеног* и најзад о *жалбама против одлука истражних вла-*

сти. Најкарактеристичније новине састоје се у одређивању тачних граница између надлежности *судске полиције* и *истражне власти*, у *замени система инквизиторног* са режимом, који истина, није апсолутно *контрадикторан* и *јаван*, али је на путу да ово постане, и најзад у либералнијим одредбама о *превентивном затвору* и *провизорној слободи*.

По данашњем кривичном поступку у Италији, судска полиција истражује кривце, прибира доказе и изводи окривљене пред суд. Другим речима она је надлежна за све, изузев изрицања пресуде.

Поред овога, сви органи који у претходној истрази учествују, па дакле и истражни судија, сматрају се као органи судске полиције, и као такви зависни су од извршне власти.

Новим пројектом веома је ограничена, управ сведена на најпотребнији минимум, улога судске полиције. Акција њена искључена је из свију оних послова претходне истраге, који имају непосредног утицаја на слободу грађана. Остављено јој је, до душе, и даље, да прима тужбе и доставе, да прибира обавештења и саставља записнике, али чим је реч о непосредном нападу на личну слободу, т. ј. о притварању, претресу и прибирању доказа, који ће осуду учинити неизбежном, улога полиције престаје, да би настала она истражног судије. Изузетака од овога може бити кад је кривац на делу ухваћен, или у ванредно хитним случајевима, кад има бојазни да ће се изгубити докази до доласка истражних органа. У свима осталим случајевима, органи полицијски имају се само ограничити на чување места и трагова извршеног злочина до доласка истражног чиновника. Испитивање окривљеног и суочене са сведоцима такође је забрањено органима судске полиције.

Али једна од најглавнијих рефорама у новом кривичном поступку за Италију јесте, нема спора, кидање са заблудама инквизиторног система у корист јавности и контрадикторне дебате. За жаљење је само, што јавност није потпуна, и што у многоме зависи од нахођења, да не речемо воље, истражног судије.

Оптужени има право на браниоца од првог испита, али бранилац нема права да присуствује испитима. Може се у опште рећи, да је право браниоца у претходној истрази доста ограничено и у многоме зависно од увиђавности и расположења истражног судије. По самом закону браниоци имају права на решење о притвору у препису и присуствовање оним актима истражне власти, који могу имати за последицу доказ о кривци или невиности, као што су н. пр. *излазак на место злочина, вештачење, претрес, конфискација* и *повијанство окривљеног*.

Нарочита пажња поклоњена је *вештачењу*, које ће у будуће имати контрадикторни карактер. Једног од двојице вештака одређује истражна власт, а другог бира сам оптужени. Оба вештака имају једнака права и своја мишљења излажу у заједничком рапорту. На случај њиховог неслагања, председник суда одређује

трећег вештака. Према потреби могу се наређивати и нова вештачења, чији резултати, у опште, нису решавајући, већ само служе као елементи убеђења, које ће судија ценити по својој савести.

Што се тиче питања о *професионалној тајни*, која је данас веома контраверзно, пројект је, између разних мишљења, изабрао праву средину. Обвезе притежаоца поверљивих ствари по њему су двојачке: да се уздржавају од бескорисних индискреција с једне, и да правди увек кажу истину с друге стране.

Предузете су мере, да испити окривљеног и сведока представљају праву физиономију свега онога што се догађа између судије и ових личности. И операције приликом претреса и конфискације регулисане су тако, да о њиховој искренности не може бити сумње. Нарочитим законским прописом наређује се чиновнику, да приликом вршења ових радњи избегава свако кићење и досаду, као и некорисну јавност, а у исто доба и да чува приватне тајне до којих би дошао вршећи поверене му послове. Грађанину код кога се приликом претреса не би ништа нашло, мора се издати уверење о резултату претреса.

Да би одредио границу до које се друштвени интерес може истицати над индивидуалним правима, пројект италијански утврђује прецизну разлику између *привременог лишења слободе*, које допушта да се грађани доведу пред истражну власт ради *објашњења*, и *права притварања*, на основу кога истражна власт може задржати у затвору, дуже или краће време, сваког оног грађанина, чије објашњење не би било довољно.

Право привременог лишења слободе, на случај да је кривац на самом делу ухваћен, припада сваком приватном лицу. Грађанин, лишен слободе на овај начин, мора се одмах предати полицији. Ако ли га је, пак, сама полиција лишила слободе, мора га предати истражној власти у року од 24 сата. За чиновнике, који би пропустили да ово учине из небрежења, прописана је новчана казна до 1500 динара. Изузимајући случајеве, у којима је кривац на делу ухваћен, лишавања слободе може бити само по решењу истражне власти. Ово је нова одредба, која има за задатак да спречи самовољу и заблуду полицијских органа.

Поред решења о притвору, нови пројект предвиђа и *решење о довођењу окривљеног*, које одавно постоји у француском законодавству.

Одредбе о *превентивном притвору* имају за циљ, да овај притвор што више скрате. По закону, који је још у важности, превентивни притвор може се продужавати и до годину дана. Нови пројект труди се да ову незгодну отклони тиме, што убрзава ток истраге, појачава контролу над истражним властима и допушта пуштање на јемство у много ширем обиму од данашњег закона. Судија има право, по новом пројекту, да окривљеног привремено пусти у слободу, и без његове нарочите молбе, дакле по свом сопственом нахођењу.

Последња глава друге књиге садржи прецизне одредбе о жалбама против одлука истражних власти, али без икаквих важнијих новина.

Ово су у општим потезима главније реформе претходне кривичне истраге, које су унете у нов кривични поступак за Италију. Лако је увидети, да су ове реформе веома скромне и још доста далеко од потпуно либералних захтева савремене науке. Творци новог пројекта бојали су се, „да нагли прелаз из режима инквизиторног ка режиму потпуне слободе не буде имао за последицу поремећај неопходно потребне равнотеже између права оптуживања и права одбране, а на штету друштва.“

У трећој књизи пројекта реч је о *судењу, поступку против одсутних криваца и жалбама против судских одлука*. И неке одредбе закона о условној осуди узете су у ову главу (чл. 462—464).

На случај ослобођења услед одсуства разбора или *недовољне урачунљивости*, суд може наредити да се окривљени стави на расположење административној власти, или затвори у какав азил ради посматрања.

И најзад, у четвртој књизи пројекта говори се о *извршењу казне*, њеној могућој замени *принудним радом*, даље: о *условној осуди*, *амнестији*, *помиловању*, *екстрадицији* и *извршењу пресуда страних држава*.

ПОСЛЕ ЗЛОЧИНА

— превод с француског —

Јутро је... У селу се опажа потмула нека узрујаност... Становништво се у омањим гомилама скупља пред појединим кућама... Нешто се догодило..... Очи свију упрте се у једну усамљену кућицу поред пута, у којој је преко ноћи извршено страховито убиство. Леш убијеног купао се у сопственој крви. Радозналци покушавају да се што више приближе месту извршеног злочина, али их жандарми одбијају. Потребно је да ово место остане нетакнуто, док не стигну истражни чиновници, који су телеграфским путем извештени о извршеном злочину.

Прве констатације

После извесног времена, на место извршеног злочина стиже прокуратор републике у пратњи истражног судије, писара и судског лекара. Долазак њихов пропраћен је живим покретом скупљеног света.

То је судски лекар, који је позван да први отпочне посао. Прегледајући детаљно леш, и испитујући рану, он одмах открива и оруђе, којим је злочин извршен.

Има ваздан случајева, у којима је оруђе издало убицу.

Године 1894. убијена су три дрвара у саонско-лоарском департману. Судски лекар констатовао је, да им је лубања размрскана подељом батином. И доиста у близини злочина нађена је једна крвава тојага, за коју се истрагом утврдило, да

је припадала извесном цигларском раднику. Пронађен и ухапшен, овај радник најзад је признао кривицу и добио заслужену казну — смрт.

Дужност је судског лекара и да одреди: колико је времена протекло од извршеног злочина.

Године 1903. нађен је близу Сен-Назера један леш у стању распадања.

Пошто је утврђен идентитет овог леша — то је била једна бакалка из Бола — а на основу лекарског мишљења: да је смрт наступила пре три месеца, обелодањено је, да је убијена, тачно на три месеца пред смрт, виђена у друштву извесног Лергатоа-а против кога су, даљом истрагом, прибављени несумњиви докази.

И најзад, судски лекар има још да утврди: је ли у питању злочин, или самоубиство, или несрећан случај?

Нису ретки примери, да се убица стара, да извршени злочин маскира несрећним случајем или самоубиством.

Године 1882. ископан је у једној јарузи, у Тарантезу, леш једног шумског чувара, чија је лобања била размрскана. Сви су у почетку веровали, да је сиромаш чувар случајно погинуо, услед несрећног пада на стену, али је лекар утврдио, да је по глави ударен ушицама од сикире. У питању је, дакле, био злочин.

Гвожђарски трговац Лемлут нађен је 1901. год., у својој соби са пресеченим гркљаном. Сумња је одмах пала на његову жену, која је врло рђаво живела с мужем. Позвана да покаже шта зна о овом злочину, осумњичена је тврдила да се њен муж сам заклао бријачем. Правац ране, међутим, ишао је с десна на лево што несумњиво доказује да би самоубица морао бити левак. Пошто убијени то није био, то је било јасно да осумњичена не говори истину, а ово је, опет, послужило као повод да се против ње поведе кривична истрага, којом је несумњиво утврђено да је она заклала свога мужа.

Са последњим констанцијама завршује се, у прво време, задатак судског лекара, да би настала акција истражних чиновника.

Утврђивање идентитета — Енергично истраживање — Мртваци који говоре

Једна од првих дужности истражних чиновника, састоји се у утврђивању идентитета нађеног леша, ако је исти непознат. Обична и на први поглед незнатна ситница, у стању је понекад, да их у овоме изведе на прави пут.

Један, већ распаднут, и потпуно непознат женски леш, нађен је 1903. год., у једном јарку Доње Лоаре. За утврђивање идентитета у овом случају послужили су лажни зуби у вилицама убијене, у којима је један зубни лекар познао своју изразу, и означио име клијенткиње, за коју је даљом истрагом утврђено да је доиста убијена.

Још су тежа, и на први поглед скоро нерешљива питања о идентитету, у случајевима кад нису нађени целокупни лешеве, већ само поједини делови убијених жртава.

На обали једне реке нађена је 1888. године лева човечја рука са палцем, који је био прекривен браздама и посекотинама. Ово откриће доведено је у везу са нестанком часовничара Летарда, који је био левак, и за кога је, најзад, истрагом утврђено, да је убијен и исечен на комаде. Бразде на нађеном палцу произлазиле су, дакле, услед отварања сатова, односно њихових капака.

На овај начин, крвави дефилурисан леш пружа правди прве и најпотребније трагове: *мртваци говоре и проказују своје убице*.

На месту злочина — Заборављене ствари — Крвави отисци

Место, на коме је злочин извршен, казује обично веома много искусном и оштроумном истражном судији или полицијском чиновнику, и служи као полазна тачка за даљу истрагу.

Ако су ствари на овом месту, или у обичним просторима испретуране и изломљене, скоро је извесно да је мотив злочину крађа.

Противно овом, т. ј. ако су новац и накит на свом месту; ако су ствари и ормани нетакнути, може се, готово са позитивношћу, закључити, да је злочин извршен из освете, или из које друге страсти.

Ако је улазак у кућу обележен разваљивањем врата, или разбијањем прозора, или траговима од лестица, највероватније је да злочин нема везе са укућанима и онима који су са кућом добро упознати. У противном случају скоро је извесно, да је злочин извршен са њиховим знањем.

Једна стара рентијерка убијена је у Гренелу 1895. год. На основу кључа, нађеног у вратима од улаза, истражна власт утврдила је, да је овај злочин извршен са знањем служавке убијене.

Дешава се понекад, да извесне убице остављају на месту злочина своја имена и адресе. Горон је у дућану једне убијене бакалке нашао писмо адресовано на извесног Жеомеја. Писмо ово испало је убици из џепа за време злочина, и упутило је истражну власт на прави пут. На исти начин ухапшен је 1901. год. и један убица у Форжлезоу.

И оружје, одело, или ма какав предмет са фабричким жигом, изгубљен или заборављен на месту злочина, од неоцењене су користи за проналазак убице. Опис познатог убице Пранчини-а добивен је помоћу ножа, који је нађен поред његове жртве, и којим је злочин био извршен. Пожар, чији се жиг налазио на овом ножу, сећао се врло добро купца и описао га је детаљно.

Убица Јосиф Барадо, који је убио удовицу Мале ухапшен је помоћу кутије жигице, коју је заборавио поред жртве. Жигице ове разликовале су се знатно од оних, које је убијена употребљавала.

Не мање су корисни и отисци прстију и стопала.

На разбијеном стаклу у апартману једног убијеног лекара у Паризу, нађени су крвави отисци прстију. Захваљујући

Бертилону, директору париског антропометријског одељења, само на основу ових отисака утврђено је, да је ово убиство извршио бивши осуђеник Шетер.

Фебруара месеца прошле год. убијена је у Аснијери стара рентијерка, г-ђа Милк. У соби, у којој је злочин извршен, нађене су флаша и чаша, из којих је убица пио по извршеном злочину, и на којима су се јасно оцртавали крвави отисци прстију. Истрагом је врло брзо утврђено, да су ово отисци синовца убијене.

Нису ретки случајеви, нарочито код препредених злочинаца, да на месту злочина намерно остављају по неки предмет да би на овај начин упутили истрагу погрешним правцем.

У апартману, у коме је Пранчини извршио три убиства, нађено је: један мушки појас од жуте коже, на чијој је унутрашњости било написано врло јасно: *Гастон Геслер*, две мушке манжетне на којима је било списано ово исто име и једно писмо са потписом *„Гастон“*. Док је париска полиција на врат на нос тражила *„Геслера“*, дотле је прави убица — Пранчини — поклањао јавним женицама у Марсељу упљачкане драгоцености, што је дало повода марсељској полицији да га притвори. Доцнијом истрагом прибављени су несумњиви докази о његовој кривици, и утврђено, да је убица побројане ствари намерно оставио на месту злочина, да би полицију упутио на лажан траг, а у исто доба и осветио се извесном Геслеру, који га је на неколико година пре овог догађаја проказао напољској полицији због извесне крађе.

Обазриви и искрени полицијски органи ретко се дају завести овим лажним индицијама.

Шта сте видели? Шта сте чули?

По повартку у канцеларију прокуратор републике предаје истрагу у руке истражног судије, који је у будуће једини њен господар.

Први посао истражног судије, састоји се у позивању и испитивању свију оних лица, која су у могућности да, ма и најмање, расветле злочин, и на овај начин, могућу правди: сродници убијене жртве, пријатељи, суседи и т. д. Оно што овом приликом треба одмах утврдити, јесте: какви су били односи убијене жртве, и с ким је виђена у друштву у очи или на дан извршеног злочина?

Пре две године убијена је ножем крчарица Лоран, која је становала у улици Худон. Извесне околности показивале су да је злочин извршила личност, која је врло добро познавала стање радње. Сведоцима је брзо утврђено, да је скитница Нори био врло близак убијеној. Пошто је осумњичени нађен и затворен, утврдило се лако, да је он прави убица, и да су га у овоме помагала још два друга.

Понекад се дешава, да поједини улазе у кабинет истражног судије као сведоци и слободни људи, а из овога излазе као окривљени и са лисицама на рукама.

Због једног убиства, које је 1900. год. извршено у Безансону, испитивач је као сведок сопственик куће Неделек. Његова изјава: да није ништа чуо, била је у про-

тивности са утврђеним фактом: да се испод саме његове собе водила огорчена борба између убице и убијеног. Ова изјава, и још неки сумњиви одговори, дали су повода истражној власти да изврши претрес у стану осумњиченог, којом је приликом прибављен неоспорни доказ о његовој кривици: крваво одело, које је на себи имао за време убиства.

Они који се сами одају

По тражењу истражног судије и полиција је предузела акцију ухођењем осумњичених личности. Органи јавне безбедности мотре на сваки њихов покрет; на сваку њихову реч, која би могла што користити истрази.

У жељи, да што пре уживају плодове својих злочина, убице се најчешће само одају, расипајући нештедимице злато у крви скупљено.

Марта месеца 1905. год. Десфоргер је био осумњичен због убиства једне старе рентијерке из Гласјера. Агенти, који су га пратили, видећи га да мења златан новац, ухванули су га. Приликом претреса код њега су нашли 600 динара, за које никако није могао доказати одкуда су му, док се најзад није утврдило, да их је злочином зарадио.

Најчешће се убице хватају приликом продаје упљачканих драгоцености.

Ређи су, али зато и интересантнији случајеви, у којима убице, под утицајем неке неодољиве силе, говоре непрестано о извршеном злочину.

Год. 1896. извршено је једно убиство у близини источне железничке станице у Паризу. Сви напори полиције, да одмах пронађу убицу, остали су безуспешни.

На петнаест дана по извршеном злочину један детектив, трагајући за извесном крађом, сврати у једну крчму, и случајно се упусти у говор са једним од њених посетилаца. Непознати одмах поче говорити о извршеном злочину, и исмевати полицију која је на погрешном путу, износећи овом приликом неке нове и истрази потпуно непознате појединости о начину извршења злочина. Овај говор побуди сумњу код детектива, те се с тога упусти у дужи и интимнији разговор са непознатим. Кад су после разговора од два часа изишли из крчме, нови познаник детективов ухапшен је: то је био тражени убица.

Убица Оливије удавио је 1900 године удову Лефер. Само на један час по извршеном злочину, дакле, кад за злочин још нико није знао, он је у велико распитивао: „да ли се што зна о убиству удовице Лефер...“

Узалудни покушаји да се обмане правда — Необорими докази.

И суд и истражни судија извештени су преко телефона да је убица ухваћен. Мало после, два агента доводе га у кабинет истражног судије, који га узима на први испит. По закону од 1897. год. овом испиту присуствује и адвокат окривљеног.

И поред очигледних доказа, већина окривљених одриче све. На питање судијино: где су били и шта су радили за време злочина они готово редовно истичу

alibi, за који су махом благовремено направљени докази.

Пре 15 год. једна злочиначка банда убила је једну стару жену у околини Аснијера, и одмах по извршеном злочину отишла у позориште. Да би њихово присуство у овом било опажено, убице су направиле неред за време представе.

Скоро једновремено са испитом осумњиченог, врши се и детаљан претрес његовог стана, који је често од неоцењене користи за истрагу.

Приликом претреса зграда Виљежуиџа који је био осумњичен због убиства једног банкарског чиновника, нађене су у пепелу кости убијеног, заједно са бакарним копчама његовог портфеља.

Међу предметима, који су служили као доказ Бријерове кривице, који је 1902. год. убио петоро деце, налазило се и једно крваво цртало (од плуга). Убица је тврдио, да је крв на црталу од убијеног зеца, али је лекар Ожијер утврдио, да је ово била крв људска.

Дирљива суочења — На колена пред жртвом.

Задатак је суочења, да побија лажне наводе у одбрани оптуженог.

Убица баронице Делар — чудновати Анастосеј — упорно је истицао своју невиност, и поред неколико врло јаких основа подозрења, који су против њега постојали. Суочен, најзад, са једним младим човеком, који га је видео кад је ушао у кућу убијене, признао је све.

Суочење са сведоцима пропраћено је обично дирљивим и интересантним сценама, али све ове сцене далеко изостају иза оних пред убијеном жртвом. Једна од ових сцена, вештачки изазвана, заслужује нарочито помена.

Један убица, који је цинички одрицао извршени злочин, одведен је у париску моргу, у којој се налазио леш убијеног на једном мермерном столу и покривен застирачем. За леш су биле везане и вешто прикривене електричне жице.

Чим је убица доведен пред жртву, пуштена је струја и подигнут застирач. Под утицајем електрике, очни капци убијеног отпочели су се полако подизати, лице грчати а удови покретати.

Пренеражен и готово луд од страха, убица се стропошта поред леша и повика очајно: „милост, милост, да ја сам те убио.“

* * *

Кад судија прикупи довољно доказа о кривици осумњиченог, он га спроводи суду, који га после јавног претреса целе афере ослобађа или осуђује. Ово је последњи чин у драми злочина и казне.

ПОУКЕ И УПУТИ

Члан 37. закона о таксама не може се односити на продавце монополисаних артикала.

Јован Г., трговац из Неготина, осуђен је, на основу чл. 37. закона о таксама,

на плаћање казнене огласне таксе за пријаву суду фирме своје трговачке радње, коју према његовом признању упражњава од 1897. год., на коју је у 1904. години задужен на 37 динара непосредне порезе

Противу ове осуде, он је изјавио жалбу Министру финансија, и у њој навео: да он ради само са монополисаним артиклима, те да према томе и није био дужан, да ту своју радњу пријављује суду; а сем тога, да је, противно чл. 37. закона о таксама, осуђен на плаћање ове казнене таксе, пошто је 1905. године плаћао много мању порезу по раније (15 динара).

Решењем од 4. маја 1905. год. ПрБр. 9178., Министар финансија одбио га је од тражења, и жалбу му одбацио као неумесну.

По изјављеној жалби, Државни Савет одлуком својом од 26. септембра 1906. године Бр. 6256. поништио је решење Министрово с тога, што продавци монополисаних артикала не долазе у ред оних лица, на која се односе прописи трговачког закона.

То су лица, која по нарочитој дозволи монополске управе, — чл. 7. а. закона о установљењу нових државних монопола, на жигице и остало, а под сталним надзором државе, врше препродају монополисаних артикала по цени одређеној у смислу чл. 6. закона о уређењу Самосталне Монополске Управе.

Према томе, та се лица, за која су предвиђене и нарочите казне, ако би се ограничила о одредбе, којима је регулисана продаја односних артикала, не могу ни у ком случају сматрати као трговци, већ једино и искључиво као нека врста органа Монополске Управе.

Стечена права под владом једног закона не могу бити потрвена доцнијом изменом тога закона, пошто по чл. 36. Устава закони немају повратне силе на штету стечених права по ранијим законима.

Матија Г., пешадијски капетан I. кл. Указом од 18. фебруара 1905. г. стављен је у стање покоја с пенсијом која му, према годинама службе, припада.

Молбом од 23. фебруара 1906. г. он је молио Главну Контролу, да му количину пенсије одреди према плати мајорског чина, као непосредно вишег, пошто је у чину капетана I. класе провео више од 10 година.

Главна Контрола упутила је ову молбу и поднета документа министру финансија на оцену и мишљење.

Министар финансија писмом ДРБр. 3590/906 г. известио је Главну Контролу, да је тражење молиоца Матије, према чл. 22. зак. о устројству војске, неосновано, па је тражио, да га Главна Контрола одбије од овог тражења и упути на административан спор.

На основу овога, Главна Контрола решењем Бр. 4365 одбила га је од овог тражења и упутила да покренуто питање расправи административним путем, и тек

онда да се њој обрати за регулисање пенсије.

Молбом од 4. марта 1906. г. пензионисани Матија молио је министра финансија, да му изда формално решење о томе, зашто му не признаје право на пенсију према плати мајорског чина.

Решењем од 9. марта 1906. г. ДРБр. 4189. Министар га је известио, да му то право не признаје из ових разлога:

Из уверења министарства војног ФАБр. 1421. и 1422. види се, да је молилац указом од 18. фебруара 1905. г. стављен у стање покоја, на основу чл. 22. закона о устројству војске с пенсијом, која му припада по годинама службе.

По тач. 5. овог чл. 22. „пенсија се одређује по чину, што га има официр, кад се у покој ставља.“ — Према томе, молиоцу се има одредити пенсија по чину и плати капетана I. класе.

Према одредби чл. 172. Устава ни једна пенсија не сме се издати из државне касе ако није на закону основана.

Молиочево позивање на одредбу тач. 6. чл. 21. зак. о устројству војске од 27. јануара 1901. г. неумесно је, јер је та одредба законом о изменама и допунама у помен. закону о устројству војске укинута и престала бити закон 31. марта односно 4. априла 1904. г. — дакле пре него што је молилац стављен у стање покоја.

Како је за задобијање права на пенсију сем осталих потребан и тај услов, да је дотично лице указом стављено у стање покоја, то се право на пенсију има ценити по законским одредбама које важе у време, када се потпише указ о стављању у стање покоја.

Из свега овога, дакле, несумњиво произилази, да молиоцу не припада и не може припадати право на пенсију према плати вишег чина од оног што га је имао, кад је стављен у стање покоја.

По изјављеној жалби, Државни Савет одлуком од 26. септембра 1906. г. № 6314. поништио је решење министрово са ових разлога:

Стечено је право оно, које је прибављено вољном радњом каквог лица, под свима законским погодбама онога времена, када је та радња извршена.

По чл. 21. тач. 6. закона о устројству војске од 27. јануара 1901. г. „официру, који је у действителности служио корисно 10 година у једном чину при стављању у пенсију одређује се пенсија вишег чина ако је за последње три године 8-му, 9-ту и 10-ту имао добре оцене.“

Као што се види, ова законска одредба за стицање права на пенсију вишег чина поставља две погодбе, прву, да је официр корисно служио у једном чину 10 година и другу, да је за три последње године имао добре оцене. Чим један официр испуни обе те погодбе, он одмах задобија право, да му се, кад буде стављен у пенсију, одреди пенсија вишег чина.

Из уверења министарства војног од 22. фебруара ове године ФАБр. 1422. види се, да је жалитељ Матија унапређен у

чин капетана I. кл. указом од 26. априла 1893. г., да је у томе чину провео у действителној служби до 18. фебруара 1905. год. кога је дана пензионисан, 11 година, 9 месеци и 22 дана, и да је за све време капетанске службе, а нарочито за последње три године, имао добре оцене.

Изменама и допунама закона о устројству војске од 31. марта 1904. г., које су ступиле у живот 4. априла исте год. кога су дана обнародоване у броју 72. „Српских Новина“, истина је укинута тач. 6. чл. 21. зак. о устројству војске од 27. јануара 1901. г., али је жалитељ до тога времена одслужио у чину капетана I. кл. 10 год. 11 мес. и 5 дана. — Он је на 11 месеца и 5 дана раније, него што је укинута тач. 6. чл. 21. поменутог зак. испунио обе погодбе, које су се тражиле том законском одредбом, те је тиме и задобио право, да му се при стављању у пенсију одреди пенсија вишег чина. То је његово већ стечено право, јер је везано за рок и погодбе, које је он за време док закон није укинут, испунио, и при стављању у пенсију имао само да му се то право реализише одређивањем пенсије вишег чина.

Ни у колико на то право жалиоца не може утицати то, што је одредба тач. 6. чл. 21. много доцније укинута изменама и допунама закона о устројству војске од 31. марта 1904. г., јер по чл. 37. Устава „Закони немају повратне силе на штету стечених права по ранијим законима.“ Нов закон вреди само за оне официре, који у време укидања поменуте одредбе нису одслужили 10 година у једном чину а никако и за официре, који су већ по ранијем закону стекли право, да им се при пензионисању одреди пенсија вишег чина.

По чл. 22. тач. 5. садањег закона о устројству војске, пенсија се официру истина одређује по чину што га има, кад се у пенсију ставља. Та је иста одредба постојала и у чл. 21. тач. 5. зак. о устројству војске од 27. јануара 1901. год., само што је по измени и допуни од 31. марта 1904. г. чл. 21. постао члан 22. Али у ранијем закону, после тач. 5. постојала је и тач. 6-та, која је гласила, да се официру, при стављању у пенсију, одређује пенсија вишег чина, ако је служио 10 година корисно у једном чину и имао добре оцене за последње три године. У овом случају за одређивање пенсије не може бити меродавна само тач. 5. чл. 22. садањег закона, него и тач. 6. чл. 21. ранијег закона, по коме је жалитељ, пре него што је тај законски пропис укинут, стекао право на пенсију вишег чина.

Најмање има места примени на ово тражење чл. 172. Устава, јер се по њему из државне касе не може издавати само она пенсија, милостиња или награда, која није основана на закону, а законска погодба овоме тражењу не оскудева, јер оно потиче из стеченог права по ранијем закону.

Са наведенога, Државни Савет нашао је, да министар неумесно оспорава жалиоцу право на пенсију вишег чина.

Нема места жалби противу одлука окружног одбора, донесених на основу чл. 108. закона о уређењу округа и срезова, о општинским буџетима.

Суд и одбор па и збор општине вишешевачке саставили су и утврдили општински буџет, по коме је за измирење расхода, у колико су приходи за то недовољни, предвиђен општински прирез од 26 пара на динар непосредне порезе.

Окружни одбор округа крушевачког није одобрио овако састављен буџет, налазећи да би за подмирење расхода био довољан и мањи прирез.

Противу одлуке окружног одбора, суд и одбор општински изјавили су жалбу Државном Савету, који је одлуком својом од 26. септембра 1906. № 6144. одбацио жалбу као ненадлежној власти поднесу, пошто по тач. 17. чл. 108. закона о уређењу округа и срезова, окружни одбор прегледа и коначно одобрава све оне општинеке буџете, који немају приреза, или у којима прирез не прелази 50% од суме непосредног пореза. **М. В.**

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Код начелника среза брзонамачког налазе се у притвору коцкари: **Јован Костић „Шила“**, из Аранђеловца, и **Станислав Динић „Боца“**, из Бачине у срезу темнишком. Скреће се пажња свима полицијским и општинским властима, а приватни се моле, ако би знали да су ови коцкари извршили где какво казнимо дело, да о томе известе поменутога средскога начелника.

УХВАЋЕНИ

Никола А. Милојевић, из Осинаонице, за којим смо изнели потерницу у 39. броју «Полицијскога Гласника» ухваћен је у срезу подунавском, те је престала потреба за његовом тражењем.

Михаило Радовановић — Ускоковић, коцкар, који је окривљен за разбојништво и чију смо фотографију и потерницу изнели у 37. броју «Полицијскога Гласника» ухваћен је у Неготину. Према телеграфском извештају начелства округа крајинског Михаило се издавао за **Владимира Николића** из Смедерева, али кад му је показана фотографија у поменутом броју нашега листа, признао је, да је заиста он то лице које се тражи.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Ево нам опет једног тина, с којим се на овом месту често срећемо.

Зове се **Василије — Васа Николић**, вапшарски коцкар и крадљивац. Надимка нарочитог нема као што имају обично сви наши коцкари, јер је већином живео и вршио операције с оне

стране Саве и Дунава, где ретко обичавају издевање надимака. Тек ипак у колико је познат у оностраном коцкарском свету зову га у опште „**Васица**“.

Родом је из Београда. Стар је 32 године.

Његова је историја иста као и већине његових другова. Отац, амалин, умро му је рано, а мати му се убрзо по очевој смрти преудала.

На новом огњишту и за новом трпезом за њега није било места.

Као дечко отишао је на занат. Оставши без родитељског надзора и савета почео је се мешати са рђавим друштвом и туђити се заната. Мајстор није сматрао за дужност да васпитава напуштеног децу, те га је најурио.

Као беспосличар, мангун, допао је затвора, у који је после чешће падао. Ту се упознао са злочиначким великанима: Илијом Гавриловићем, Петром Прангашем, Браћом Костићима, Пукићем и др., чијим се причама и хвалисањем у општем Управном затвору напајао.

Почео је по Београду крадуцати, а кад му је ту опстанак постао немогућ, пошао је по вапшарима, нашао се са професионалним коцкарима и одао њиховом занату.

Када је занат прилично испекао прешао је преко да се у своме послу још боље усаврши. Тамо је копирао рад бечких и других великоварошких донова и коцкара, који са цилиндром на глави, наочарима на носу и иберцијером преко руке врше своје операције.

Тако је тамо, тумарајући по свима крајевима Аустрије, проживео више година и долазио до великих пара.

Пре четири године погера га несрећа и кад је једном Сремцу у Пазови искао деп и придигао му 800 форината, буде ухваћен у једној земунској проститутској радњи и осуђен на три године робије, што је издржао у Митровици.

по гдешто придићи. Често пута нас препредени сељаци навуку својим понашањем као да имају новаца у неком мало приступачном џепу, те им се ми приближимо и покушамо операцију, а они нас онда зграбе и тако одрапе, да после дуго проклињемо и онај час кад смо се родили.

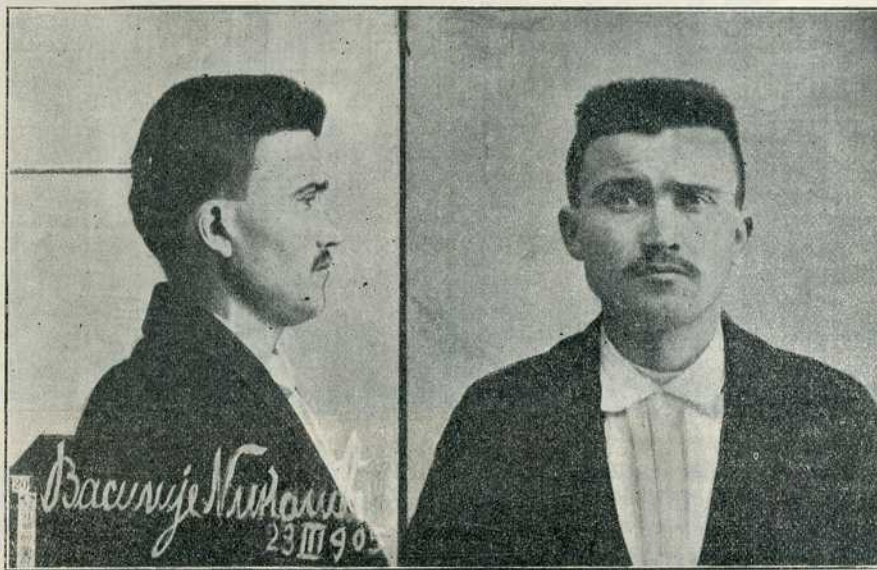
— Па ни код власти не пролазимо тако лако као некад. Има крајева где просто не смемо да нагвиримо од по неких капетана.

— Хе, мој господине, горак је наш хлеб. Зар би браћа Ускоковићи, Драгољуб „Јагодинче“, Милаан „Сунце“ и Кацуњац извршили ономад оно разбојништво на крагујевачком друму и тиме себи натоварили на леђа сигурну двадесетогодишњу робију, да на то нису били приморани гладним трбухом.

— А којим си добром ти дошао код нас у Београд.

— Као што вам рекох за све нас наступио је тежак живот, а за мене понајтежи. Они који су били више по Србији имају више и познанстава и кредита код наших кредитора — друмских механицја — а ја ни тога немам. После тога услед затворене границе, свет не продаје стоку, па нема ни пара, те сам дошао ближе граници, право да кажем да набавим мало трошка и какву исправу, па да бежим опет преко Саве. Може бити да ћу се тамо латити каквог поштењог посла, јер сам за време трогодишњег затвора у митровачком казнином заводу изучио добро ткачки занат, јер сваки тамо мора изучити по један занат.

За време овог његовог причања на декурству приведоше писцу ових редова једну жену, која је због неморалног живота упућена из кварта у затвор. Та је жена била из отмене и имућне породице, али је се као девојка заљубила у свога кочијаша и одбегла с њим да живи једним животом, који им је онемогућио

Прошле године у пролеће издржао је осуду и протеран у Србију.

Од тада је ишао по Србији, а прелазео је и у Бугарску, но отуда се убрзо вратио, јер су му се Бугари учинили груби и необразовани и није могао да трпи, како се он жали, да му последње проналице пеују «мамата српска».

— Па и у Србији — жали се «Васица» — настали су за нас коцкаре последњи дани. Пројлазио се свет, па је гори и од нас коцкара. Са живом муком и великим ризиком може се

заједнички живот. Са њом је спроведен био и њен шестогодишњи синчић, за кога је издато наређење кварту да га преда на чување каквој сиротнијој породици док мати издржи затвор.

Гледајући ово «Васица» је узвикнуо:

— Ето, господине, то је почетак нашег живота. Смео бих гарантовати, да ће ово јадно дете ноћи нашим трагом!

Изпосећи Васичину слику скрећемо пажњу полицијским и општинским органима на његово

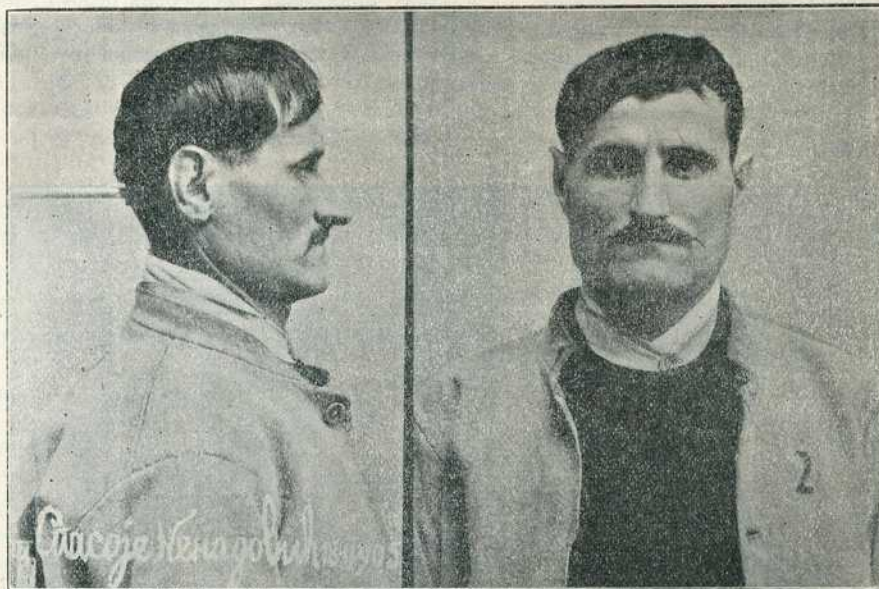
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

кретање, а у исто време ако ко у њему позна извршиоца каквог казнимог дела треба да извести Управу града Београда, где се он у затвору налази.

ПОТЕРЕ

2. овог месеца, око 11 часова пре подне, три наоружана, непозната зликовца напала су, у близини Благојевог камена, поштоношу Богосава Обрадовића, који преноси пошту од Кучева до М. Пека, и отели му новчаник са 4.50 динара, пошто у поштанским пошиљкама није било новаца. Зликовац који је зауставио кола има око 25 година, црномањаст је, округла лица; од одела имао је на себи дугачку, прну кабаницу, извезену разним шарама, на глави шајкачу а на ногама опанке. Други зликовац који је овог помагао, има око 30 год. сувољав је, плав, дугачких, плавих бркова; од одела имао је гуњ и чакшире од црног сукна, шајкачу на глави и опанке на ногама. Опис трећег зликовца непознат је, пошто се он налазио у оближњој шуми за време овог напада. За зликовцима се наређује најживље трагање. Пронађене треба спровести комесару полиције у Мајданпек с позивом на депешу Бр. 1097. — УБр. 36287.

Спасоје и Страхиња браћа Ненадићи — **Ненадовићи**, земљоделци из Љубања, среза и округа ужичког, који су осуђени на по 15 године робије због убиства и крађе, на путу за казни завод, а на месту званом „Дубоко“ у

среза посавском, округа београдског, близу Умке, напали су 5. тек. месеца на жандарма који их је спроводио, разоружали га, отели му све оружје: пушку, револвер, сабљу и метке, и после свега овога побегли пут села Липовице. Оба су бегунца веома опасни зликовци, и сва је прилика да ће се одметнути у хајдуке, ако се не похватају. Спасоје је стар 32 године, висок, добро развијен, бркова смеђих, косе црне, очију жућкасто-угаситих, нос му је при врху повијен; од особених знакова има: а) белегу од удара, у величини двоинарца, на средини десне мишице; б) белегу у облику праве линије, правца кососполашњег, величине 1.5

см., за 3 см. изнад и у лево од корена носа, и в) белегу овалну, величине 5/2 см. за 13 см. испод седмог кичменог обртља. Поред овога, горњи део лица развијен му је, а спољна ивица левог уха спољштена и репкава. До сада је два пута судски осуђиван: први пут пресудом ужичког првостепеног суда од 25. октобра 1893. године Бр. 24012. на 5 година робије, због

Страхиња

крађе, и други пут пресудом првостепеног београдског суда за округ подунавски од 2. априла 1896. године Бр. 5704. на 20. година робије због крађе и разбојништва. Са ове последње осуде пуштен је 23. фебруара прошле године.

Страхиња има 29 година, високог је раста,

домали прст до пола му је откинут. Треба га потражити и у случају проналаска спровести ереском начелнику у Јагодини с позивом на депешу Бр. 16398. — УБр. 36290.

Непознати крадљивац ноћу између 15. и 16. пр. м-ца на опасан начин извршио је крађу разног оруђа и једне пушке Живку Нешићу, земљоделцу из Грабоца у срезу посавском округа ваљевског. Пушка је старинска, једноцевка, дугачка 6-7 петаља, предњача, кудак је од ораховог дрвета, дуж цеви има некакав латинским словима исписан запис. Скреће се пажња свима полицијским и општинским властима, да трагају за крадљивцем и покрађом, а у случају проналаска, нека о томе известе начелника среза посавског округа ваљевског с позивом на акт Бр. 13420.

Крађе стоке. Најдану Мирковићу, из Врбовца, среза бољевачког украдена су два вола ноћу између 2. и 3. тек. м-ца. Један од украдених волова длаке је плаве а други црно шарене, оба су матори по 3 године и на роговима жигосани са „d/2“.

Ноћу између 24. и 25. прошлог месеца, украден је Михаилу Чубљи, из Радујевца, један коњ, длаке дорасте, матор 8 година, у лево ухо ровашен, са жигом „О“ и „Т.“ на левој бутини.

Ноћу између 3. и 4. тек м-ца непознати крадљивци из затвореног обора Атанаска Милошевића, из Вољаче у срезу беличком, украли су 20 комада оваца, и то 10 белих и 10 црних. Скреће се пажња свима полицијским и општинским властима, да за крадљивцима и покрађом трагају и о резултату трагања известе начелника среза беличког с позивом на депешу Бр. 16507.

Јовану Софронијевићу, тежаку из Туприје непознати допови украли су 3. тек. месеца једну кобила са ждробетом. Украдена кобила матора је 9 година, длаке беле, у лево око мало фалична, са жигом „О“. Ждробе је мушко, маторо 2 године, длаке зелене, у обе задње ноге чарапасто, по челу лисасто. Начелство округа моравског актом од 4. тек. месеца Бр. 9910, моли за тражење крадљивца и покрађе. УБр. 36607.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове покрађе.

ТРАЖЕ СЕ

Негована Маринковића, раденика из Шапца, тражи начелство округа подринског због покушаја убиства. Негован се налази у бегству и пронађеног ваља улутити поменутом начелству с позивом на депешу Бр. 16262.

Боку Драгићевића, званог „Глуви“, келнера, окривљеног због утаје, тражи Управа града Београда актом Бр. 36689. Пронађеног Боку треба стражарно спровести Управи.